

Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació

Els intangibles i la seva importància avui

JULIÀ MANZANAR MONDÉJAR

Economista i president de la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Vicepresident del Cercle de les Llibertats. Fundador de Cabier Institute, soci de ZINCO Business Solutions i RBDM d'Areopa al Sud d'Europa
 jmanzanar@cabierinstitute.eu

Com d'acurada i pertinent és la comptabilitat financera i els informes externs avui dia? Per als analistes d'inversió, només són un punt de partida, ja que els analistes normalment busquen mesurar el futur "flux de caixa lliure" de les empreses. Per a ells, la presentació d'informes dels resultats històrics del període passat és menys important, excepte per comparar les variacions de les seves projeccions anteriors. Aquests analistes donen molta importància a informació no financera, que bàsicament es pot agrupar al voltant dels conceptes *capital intel·lectual* i *actius intangibles*. Però què són i com definim aquests actius tan rellevants en l'economia del coneixement?

Els intangibles segons els International Accounting Standards

L'IAS 38 — actius intangibles — recull els requisits comptables en matèria d'actius intangibles, que són actius no monetaris, sense substància física ni identificable (que són separables o derivats de drets contractuals o d'altres). Els actius intangibles que compleixen els criteris de reconeixement pertinents es mesuren inicialment a cost, posteriorment són valorats a cost o mitjançant un model de revaloració, i s'amortitzen de manera sistemàtica durant les seves vides útils (tret que l'actiu tingui una vida útil indefinida; en aquest cas no s'amortitza).

L'objectiu de l'IAS 38 és prescriure el tractament comptable dels actius intangibles que no es tracten específicament en altres normes. L'estàndard requereix que una entitat reconegui un actiu intangible si, i només si, es compleixen uns criteris determinats. L'estàndard també especifica com es mesura el valor en llibres dels actius intangibles i requereix certes revelacions relatives als actius intangibles.

Definicions clau IAS 38

Actiu intangible: un actiu no monetari identificable sense substància física. Un actiu és un recurs controlat per l'entitat a conseqüència d'esdeveniments passats (per exemple, compra o autocreació) i del qual s'espera que pugui produir futures prestacions econòmiques (entrades d'efectiu o altres actius). [IAS 38,8] Així, els tres atributs crítics d'un actiu intangible són:

- Identificable
- Control (capacitat per obtenir beneficis del bé)
- Beneficis econòmics futurs (com ara ingressos o costos futurs reduïts)

[IAS 38,12] Identificabilitat: un actiu intangible és identificable quan és separable (susceptible de ser separat i venut, transferit, llicenciat, llogat o intercanviat, sigui de manera individual o conjunta amb un contracte relacionat) o sorgeix de drets contractuals o d'altres legals, independentment de si aquests drets són transferibles o poden ser separables de l'entitat o d'altres drets i obligacions.

Exemples d'actius intangibles: tecnologia patentada, programari informàtic, bases de dades, marques comercials, secrets, dominis d'Internet, vídeos i material audiovisual (per exemple, pel·lícules, programes de televisió) llistes de clients, drets de servei hipotecari, llicències, acords d'importació de quotes, contractes i acords de franquícia client-proveïdor (incloses les llistes de clients), drets de màrqueting... Es poden adquirir intangibles:

- Per compra separada
- Com a part d'una combinació de negocis
- Per un ajut governamental
- Per intercanvi d'actius
- Per autocreació (generació interna)

Els intangibles i la gestió

El repte per als executius i els consells d'administració és que la seva immensa importància, incloent-hi el salari i els incentius financers, es basen en els resultats de la comptabilitat financera, sense tenir normalment en compte els intangibles. No obstant això, nombroses orga-

nitzacions internacionals i les iniciatives han identificat defectes en la informació actual que poden fer descartar estratègies i paralitzar negocis a curt i mitjà termini. Alguns d'aquests organismes són el Consell Internacional d'informes integrats (IIRC); el recent llibre controvertit del professor Baruch Lev, *El final de la comptabilitat*; l'IMA (Institut de Gestió Comptable) i la seva declaració sobre la comptabilitat de gestió (SMA); la Junta de Normes de Comptabilitat Financera (FASB), i el Consell Internacional de Normes Comptables (IASB).

El *top management* ha de prendre la iniciativa i defensar l'adopció de pràctiques de valoració comptable que més equitativament representen l'economia fonamental que suporta el funcionament del seu negoci. La informació ha de reflectir els recursos i els processos que gestionen i, el més important, s'ha d'utilitzar per prendre millors decisions per ser més competitives. **El balanç de situació tradicional subestima el valor econòmic d'una empresa perquè no inclou una gran part dels actius intangibles.**

La figura 1 mostra els resultats d'una enquesta realitzada per avaluar el valor global de mercat de les organitzacions que cotitzen públicament en comparació del seu valor en llibres. Revela el creixement i la importància dels intangibles. Fa 40 anys, més del 80% de la valoració mitjana de les empreses en el S&P 500 estava representada per actius tangibles com ara la propietat, les plantes i l'equipament. Ara, el nombre s'inverteix amb més del 80% del valor representat per intangibles com el capital intel·lectual, la força laboral, les cadenes de subministrament i altres relacions clau. Des d'una perspectiva de comptabilitat, això ha impulsat el creixement en l'import del fons de comerç. Quan les organitzacions s'han comprat, venut i fusionat, i l'excés del preu pagat per la compra està per sobre del valor comptable, s'informa massa ingènuament com a fons de comerç (*goodwill*).

Podríem continuar escrivint pàgines i pàgines, però en essència el que es posa damunt la taula és la **necessitat de metodologies acurades i efectives per mesurar els intangibles i la seva gestió**. És feina dels economistes cobrir aquestes mancances. Som-hi. ■

